

542
1950

დილა

აგუდა, ტუბო მკაბი,
იღისე, ჭრიველი მარცხ,
და მტე, ქარველი, სწავლის
სამშობლო კაბარეო!

საქართველოს ალკ ცენტრალური კომიტეტის
ყოველთვიური საბავშვო ჟურნალი მცირეწლოვანთათვის

საქართველოს
საბავშვო
საბავშვო
საბავშვო

დავით ბაქრაძე

საბჭოთა კავშირის გმირი

ნახატი გ. რაინიშვილისა

ა ლ ი ო შ ა

(პარტიზანის მოგონება)

ალექსიდან გამოქცეულ ლტოლვილებთან ერთად ჩვენთან მოვიდა ერთი ქალი ათი წლის ვაჟით, რომელსაც ალიოშას ეძახდა. ამ ქალის ქმარი წითელ არმიის იყო. ის ომის პირველი დღეებიდან ფრონტზე იბრძოდა.

ამ ქალმა მეტად საინტერესო ამბავი გადმოგვცა:

—ამასწინათ. — თქვა ქალმა, — ფაშისტმა გერმანელებმა ალექსი კინოსურათის ჩვენება დაიწყეს. საღამოს მამასახლისმა, მოსახლეობას ჩამოუარა და სურათზე დასწრება მტკიცედ მოგვთხოვა. წავედი, ჩემი პატარა ალიოშაც თან წაიყვანე. კინოდარბაზი საცხე იყო ძალით მოყვანილი ხალხით. გერმანელები თავიანთ სურათს უჩვენებდნენ მოსახლეობას. კინოში სრული სიჩუმე იყო, ხალხი სურათს სულგანაბული უტყუროდა. უცებ ეკრანზე პიტლური გამოჩნდა, მან ხელი ზევით აიშვირა და შეშლილივით წამოიძახა:

„მოსკოვში მიედივართ, მოსკოვში მიედივართ“. ამ დროს მოულოდნელი ამბავი მოხდა: ჩემი პატარა ბიჭი სკამზე შედგა და წამოიძახა: „მიდიხარ, მაგრამ წითელი არმია არ შეგიშვებს მოსკოვში“. ამ სიტყვებზე ხალხი შეტროკმანდა. დიდმა და პატარამ უკან იწყეცქერა. ვინც კი ჩვენს ახლოს იჯდა, ყველამ გარკვევით გაიგონა ბავშვის სიტყვები. მაგრამ იმდენი კეთილშობილება გამოიჩინეს, რომ ბავშვი არ გასცეს. ალიოშას პირზე ხელი დავაფარე, რომ კიდევ არაფერი წამოეტახა. გერმანელებმა იწყეს დამსწრეთა გამოკითხვა: „რა წამოიძახა ბიჭმა?“.

—ვერ გავარჩიეთ, რა თქვა ბავშვმა! უპასუხეს დამსწრეებმა.

სენსი დამთავრდა, შუქმა დარბაზი გაანათა. ანდარამი თავზე დამადგა და მკითხა: „რა წამოიძახებდა შენმა ბავშვმა, რა თქვა, ჩქარა მითხარო!“ სუნთქვა შემიწყდა, მაგრამ ანდარამს მინც გარკვეულად ვუპასუხე:

—ფიურერი ეკრანზე რომ გამოჩნდა, ბავშვი შეშეკითხა: დედა, ვინ არის ეს კაციო. ეს სიტყვები ისე გაბედულად ვთქვი, რომ ჩემი პასუხის სისწორეში ანდარამს ეჭვი თითქოს არ შეპარვია, ის ერთხანს დამაქტერდა და გამცილდა. ხალხმა ჩემს სიტყვებზე, ნიშნად დასტურისა, თავი დაიქნია. რომ გამომგელანებულყო თუ რა თქვა ბავშვმა, ორთავე დედაშვილს საშინელი დღე მოგველოდა.

—ყოჩაღი ბიჭი ყოფილა ალიოშა! — ეუთხარი დედას.

ვინ უთხრა, არ ვიცი და ანდარამებს შემდეგ ვაეგოთ, თუ რა წამოიძახა კინოდარბაზში ბავშვმა. იძულებული გავხდით დედაშვილი ალექსის სასწრაფოდ გაცელოდით და შორეულ სოფელში გადასახლებულიყავით! — განმარტა ქალმა.

—ახლა აქ საიდან გაჩნდით? — შევეკითხე ქალს.

—იმ სოფელში, სადაც მე ამჟამად ვცხოვრობ, ხმა გავრცელდა: ალექსის ჩვენი პარტიზანები თავს დაესხნენ და მტერს დიდი ზარალი მიაყენესო. სიხარულით ავივსეთ, მოთმინება არ შეყო, ბავშვს ხელი დავავლე და საჩქაროდ თქვენსკენ გამოვეშურეთ!.

დაბადების დღე

შემოდგომის ღრუბლიანი დღე იყო. თუმცა დაღამებას ბევრი უკლდა, მაინც ბინდდებოდა. ერთ-ერთ მთავარ ქუჩაზე მდებარე დიდი სკოლის კარებში შევიდა ბიჭი, მას სახელოსნო სასწავლებლის ფორმა ეცვა. უცებ ბიჭუნა შეაყენა და-რაჯის ხმამ:

—საითყენ, ბიჭიკო?

—ძია ჯავად, —გაიღიმა ბავშვმა, —ეე-ლარ მიცანიო?

დარაჯი დააკვირდა ჯმუხ, მზით დამ-წვარ სახეზე ბიჭს, რომელსაც შავი მაზა-რა ეცვა და ზედ მაგრად ჰქონდა მოჭერი-ლი ქამარი, ხოლო თავზე კი ბრჭყვიალა წინაფრიანი, ფორმის ქუდი ეხურა. უცებ დარაჯის დანაოჭებული სახე აღერსინაშა ღიმილმა გააშუქა:

—ოჰ, შეილო, ველარ გიცანი. თვალი არ გეცეს და დამშვენებულხარ! —და მან ერთხელ კიდევ აათვალიერა ბიჭი თავით ფეხადღე.

—მამ შენ ჩენთან დიდი ხანია აღარ სწავლობ?

—არა, ძია ჯავად, —უპასუხა ბიჭმა, —შარშანდლიდან სახელოსნო სასწავლებელში ვსწავლობ.

—ჰოო, განა არა, უკვე დიდი ხანია ეე-ლარა გხედავ. —გააგრძელა მოხუცმა და-რაჯმა. — როგორ ცხოვრობ, როგორა ხარ?

—ძალიან კარგად, ძია ჯავად.

—რისგან არის, გაგახსენდით?

—ბავშვებთან მოვედი, —ისევ მეორე სართულზე სწავლობენ?

—ჰო, შეილო, —ისევ თავიანთ ძველ აღ-გილზე. გამოსვლის ზარიც ეს-ეს არის დაირეკა. წადი, ინახულე მეგობრები.

გ. მუსხევი არის თანამედროვე აზერბაი-ჯანელი მწერალი, რომელმაც ჩვენი რედაქ-ციის თხოვნით გამოგიგზავნა აღნიშნული მოთხრობა.

ბიჭი შევიდა დერეფანში; პირველ სარ-თულზე ისევ ისევ პირველკლასელები სწავლობდნენ. ბიჭმა ფრთხილად გაიარა მორბენალ და ერთმანეთში არეულ მყვი-რალა ბავშვებში და ფართო კიბით მეორე სართულზე ავიდა. კიბეზე მას ხედებოდ-ნენ სხვაკლასელი ნაცნობი ბავშვები. მაგრამ მას ვერაფერს ცნობდა. უცებ ზევი-დან ეილაკამ დაუძახა:

—რაშიდ!

ბიჭმა აიხედა. მოაჯირობდა იდგა მზია-რულად ხელგეშლილი და გადასახვე-ვად მომზადებული მისი თანაკლასელი და მეგობარი ფარმანი. რაშიდი გადაახტა სა-ფეხურებს, მიიბრინა მასთან. ამხანაგები გადაეხვივნენ ერთმანეთს. ფარმანმა მოჭ-კიდა ხელი და კლასში შეიყვანა. მათი კლასი მოთავსებული იყო იმავე ოთახში, რომელშიც წინათ სწავლობდნენ, ოღონდ კარის პატარა აბრაზე „მე-5 კლასის“ ნაცვლად ახლა „მე-6 კლასი“ ეწერა. ფარმანმა კარები გააღო და ხმამაღლა დაიძახა:

—ბავშვებო, ნახეთ, ვინ მოვიდა!

ბავშვები იმ წუთშივე გარს შემოეხვიე-ნენ რაშიდს. თითოეული ჩქარობდა მის-თვის ხელის ჩამორთმევას. შემდეგ ის ერთ-ერთ მერხზე დასვეს. რაშიდი შეჰ-ყურებდა თავის მეგობრებს, იღიმიებოდა და არ იცოდა, რა ეთქვა. სიმაბრალე რომ ეთქვათ, ბავშვებმაც არ იცოდნენ. საი-დან დაეწყით საუბარი და მეგობრული სიყვარულით შეჰყურებდნენ ამხანაგს. პირველმა, ყველაზე მალაღმა ფარმანმა დაარსოვია სიტყვები:

—სამი დღის წინ კი ფარვიზიც იყო. ის სამხატვრო სახელოსნო სასწავლებელში სწავლობს. როგორი ლამაზი ჩუქურთმე-ბი ამოჰყავს ხეზე!

—თქვენი სასწავლებელიც სამხატვრო?

—არა, მე... —რაშიდმა სიტყვის დაწყებ-რებმა ვერ მოასწრო. დერეფანში უკანონო

8781

ზარის ძლიერი ხმა, და რაშიღი სასწრაფოდ წამოდგა.

—რომელი გაკვეთილი გეჭნებათ? ფარმანმა მას ხელი მხარზე დაადო და ადგილზევე დასვა:

—იჯექი, იჯექი. ახლა ფიზიკის გაკვეთილი გეაქვს, მაგრამ გაკვეთილი ალბად არ ჩატარდება. ფიზიკის კაბინეტში ელექტრობა არ არის. მასწავლებელი გეპარო ძლიერ გაუკავრებელია; გამოიძახეს მონტორი, მაგრამ ის ჯერ არ მოსულა.

რაშიღი ხელახლა წამოდგა:

—რა გაფუქდა?—იკითხა მან.

—არ ვიცი, მგონი ერთ ადგილს მავთულები გადაიწვა.—უპასუხა ფარმანმა.

—წავიდეთ ენახოთ,— თქვა რაშიღმა, ბავშვები გასწია და გაემართა კარისაკენ. ბავშვები უკან გაჰყვნენ.

ფიზიკის კაბინეტში ბნელოდა. დერეფნის ერთადერთი ფანჯრიდან შემოსული შუქი ძლივს ანათებდა იატაკის ნაჭერს ფეხებ ქვეშ. რაშიღმა ამოიღო ჯიბიდან

ელექტრონის სანათი და კედელზე მიაშუქა. ფარმანმა მიუთითა მას კედლიდან ჩამოშვებულ თეთრ ზონარზე:

—შეხედე, აი, აქ გადაიწვა. უმონტიოროდ ვერ წავალთ იოლაა!

—იოლაღ წავალთ!—გაიღიმა რაშიღმა.

—მხოლოდ საშუაბაროა, რომ კიბე არ არის.—მან მიმოიხედა ირგვლივ, ცოტა მოიფიქრა და თქვა:—ხოლო, საზოგადოდ,

შეიძლება უკიბოდაც.. მოსწიეთ აქ ტაბურეტები!

ბავშვებმა უმალ მოიტანეს რამდენიმე ტაბურეტი და ერთი-მეორეზე შედგეს. რაშიღი ავიდა ზევით. ფარმანმა გასწია ერთ-ერთი ბიჭი, რომელსაც ზედა ტაბურეტი ეჭირა და უთხრა:

—მოეცალე, აქ საჭიროა მაგრად დატერა, შენ ვერ შესძლებ.

რაშიდმა ამოიღო ჯიბიდან ჯაყვა, შედგა ფეხის ცერებზე, დაიჭირა კედელზე დაკიდული ზონარი და დაიწყო მისი გაშავებული ბოლოს გასუფთავება. შემდეგ სწრაფი მოძრაობით შეაერთა და დაამაგრა ერთმანეთთან ზონარის ბოლოები. კაბინეტში გაჩაღდა ელნათურები. ფარმანმა ხმაბაღდა დაიძახა:

—გაიქცით, უთხარით მასწავლებელ გეპარს, რომ შუქი აინთო!

ერთ-ერთი მოსწავლე გაიქცა მასწავლებელთან. ერთი წუთის შემდეგ გეპარი კაბინეტში შევიდა და გაოცებულმა წარმოსთქვა:

—შე კი მონტიორს ქვევით ვუტყდი!

—ეს მონტიორმა არ გააკეთა, —უპასუხა მას ფარმანმა.

—აბა ვინ?

—რაშიდმა! — დაიყვირეს ერთხმად ბავშვებმა.

—ვინ არის ეს რაშიდი? —იკითხა მასწავლებელმა.

ამის გაგონებაზე რაშიდი წინ წამოდგა. მასწავლებელმა დაიჭირა თავისი სათვალეები ძაფით გადაბმულ ჩარჩოში, დაამაგრა ისინი ცხვირზე და ყურადღებით შეხედა მის წინ მდგარ ფორმან ბიჭს:

—რაშიდ! მე კი ვკითხულობ, ვინ არის რაშიდი მეთქი. საიდან გაჩნდი?

რაშიდმა მორცხვად დახარა თავი:

—ისე შემოვედი, თქვენსა და ბავშვების სანახავად.

მასწავლებელს დაავიწყდა, რომ უკვე დიღხანია ზარი იყო, გატაცებით საუბრობდა რაშიდთან და ბიჭის თითოეული სიტყვა, მის სახეზე სიხარულის ღიმილს იწვევდა. ბოლოს რაშიდმა თქვა:

—მაპატიეთ, მე წაველ, არ მინდა შეგიშალოთ ხელი გაკვეთილზე! —მასწავლებელმა მზრუნველ დედასავეთ მხარზე ხელი დაჰკრა:

—აბა, წადი შვილო. ხოლო ელექტრობის შეკეთებისათვის დიდად გმადლობ!

ფარმანმა კაბინეტიდან გამომავალ რაშიდს მიაძახა:

—ხშირად მოდი ხოლმე ჩვენთან!

რაშიდი დერეფანში გამოვიდა. ირგვლივ სიჩუმე იყო. კიბეზე ჩამოსვლისას იგი შეხვდა უცხო მამაკაცს, რომელიც სწრაფად ადიოდა ზევით. რაშიდი მაშინვე მიხვდა, რომ ეს მონტიორი იყო. და თავისთვის ჩაილიმა.

(გაგრძელება იქნება)

ილია სიხარულიძე

ნახატი ვლ. ტორთაძისა

ჩვენი საბავშვო ბაღი

მე საბავშვო ბაღი
ძლიერ შემიყვარდა!
შახსოვს, უნინ დედა
ბაღში მიმიყვანდა;

ვტიროდი და სახლში
დიდხანს არ ვუშვებდი;
როგორ დამცინოდნენ
უფროსი ბავშვები!

ახლა მე დაედივარ!
როგორ მიხარია!
სულ ყოველ დღე იქ ვარ,
სხვებიც იქ არიან!

იქ მე და ნაწული
ცელქ ბაჭიებს ვუვლით:

მხოლოდ წითელ თევზებს—
ზურიკო და სესე!

ყვავილებს კი გური,
მზია და თემური:
დიდით როცა გრილა,
რწყავენ ნელა, ფრთხილად!

ხან ვმღერით, ხან ვცეკვავთ!
არ ვჩერდებით ერთ წამს;
ედგუჯა სულ ხატავს,
ოთარი სულ ძერწავს!

ყველაფერს ვაკეთებთ
აი, ამ ხედებით!
რა კარგად გვივლიან
ჩვენი აღმზრდელები.

სატორპედო კატარლა

სატორპედო კატარლა ნავსადგურში იღვა. პატარა გივი კატარლაზე ასულიყო და ათვლიერებდა.

კატარლის კიჩოზე დადებულ ტორპედოს ბავშვი აღტაცებით შეჰყურებდა. მოაგონდა მამის ნათქვამი: მტრის ხომალდს რომ მივუახლოვდებით და ტორპედოს ვესვრით, ტორპედო დაეჯახება ხომალდს, აფეთქდება და ხომალდს ჩასძირავსო.

— მამიკო, ტორპედო თვითონ როგორ მიდის? — შეეკითხა გივი თავის მამას, სატორპედო კატარლების შეთაურს, რომელიც კატარლის გემბანზე, პატარა ხარბახანთან იჯდა.

მავალი კაპარტები, დაუყოვნებლივ გაეშურეთ და კაპარტები დაღუპეთო.

ამუშავდნენ ძრავები, სამი სატორპედო კატარლა ნავსადგურიდან ღია ზღვაში გავიდა. წინ გივის მამის კატარლა მიჰქროდა.

გივის მამას გზაზე მოაგონდა, რომ გივი მის კაიუტაში იყო. გივი რომ ნაპირზე გადაესვა, უკან დაბრუნება აღარ შეიძლებოდა, ბრძანება სასწრაფოდ უნდა შეესრულებინათ.

გივი ძრავების ხმაურმა გამოაღვიძა; ადგა, სიბნელეში ხელი მოაფათურა, კიბის სახელური იპოვა და კიბეზე ავიდა, უნდოდა გემბანზე მა-

— ტორპედოში მოთავსებულია პატარა მანქანა, ეს მანქანა შეკუმშულ ჰერს უშვებს. ამ ჰერს მიჰყავს ტორპედო. — აუხსნა მამამ.

გივი სადამომდე კატარლის გემბანზე დარჩა, ძილი რომ მოერიო, ქვევით, მამის კაიუტაში ჩავიდა, რბილ სავარძელში მიწვა და მიეძინა.

ღამით, გივის მამამ ბრძანება მიიღო: მტრის ნავსადგურში თავმოყრილია ტანკებით დატვირთული თვით-

მასთან მისვლა, მაგრამ კარები მაგრად იყო მიხურული და ვერ გააღო.

— მამიკო! — დაიძახა გივიმ.

პასუხი არავინ გასცა. გივი ფრთხილად დაეშვა კიბეზე და გემის ფანჯარასთან აიტუზა. ის მიხვდა, რომ კატარლა სადღაც მიეშურებოდა: იქნებ მამამ მტრის ხომალდი უნდა ჩასძიროს? მაგრამ მტრის გემებთან საბრძოლველად მამა როდესაც მიდის, გივის ყოველთვის ნაპირზე გადმოსვას და ეტყვის: „წადი

შინ“... რადგან მამიკომ ნაპირზე არ გადმოსვა გივი, მაშ კატარლა საბრძოლველად არ მიდის.—ასე გადასწყვიტა გივიმ.

კატარლამ სვლას უკლო. ამას იმით მიხვდა გივი, რომ ძრავებმა გუგუნნი შეწყვიტეს და ყრუდ ახმაურდნენ.

სამი საბჭოთა სატორპედო კატარლა მტრის ნავსადგურში შევიდა.

მტრის ნავსადგური ციხე-სიმაგრედ იყო გადაქცეული, მაგრამ სამმა საბჭოთა კატარლამ მაინც გახვდა ნავსადგურში შეჭრა, ისინი ზარბაზნების ლუღებთან დასრიალებდნენ და ლამის წყვიადში კაპარქებს ეძებდნენ.

ნაპირზე მდგომმა მტრის გუშაგმა გადასწყვიტა — ჩვენი კატარლებიაო და ანთებული ფარანი ნაპირზე დადგა. ეს იმას ნიშნავდა, რომ აქ გემები არ ღვას, თავისუფალია, მიდით და დადექითო.

გივის მამას უღვაშებში ჩაეცინა, მისი კატარლაც სწორედ იმ სინათლისაკენ მიიწეოდა. იქ მოჩანდა დიდი კაპარქა. უცბად გივის მამის კატარლას ტორპედო მოწყდა და კაპარქისაკენ გაქანდა. რამდენიმე წუთის შემდეგ ტორპედოს გრუხუნის მკაფიოდ გაისმა ნავსადგურში, კაპარქა აყირავდა და ჩაიძირა.

ამავე დროს სხვა კატარლებმაც ესროლეს ტორპედოები კაპარქებს. „ყოჩაღ ბიჭებო“.—გაიფიქრა გივის მამამ.

ნაპირზე ორი პროექტორი აინთო. პროექტორები კატარლებს დაეძებდნენ. საბჭოთა კატარლებმა პროექტორებს ტყვიაფრქვევები დაუშინეს და სინათლე ჩააქრეს.

აბუბუნდნენ მტრის ზარბაზნები, ტყვიაფრქვევებმა კაკანი მორთეს. ყუმბარები ცეცხლოვან ხაზებს სტოვებდნენ ჰაერში.

ირველივე ხელახლა აკიფდნენ პროექტორები. მტრის პროექტორის შუქს კატარლები რომ დაეჭირა, მათ უთუოდ დაღუპავდნენ.

კატარლებმა პირი იბრუნეს ღია ზღვისაკენ.

პროექტორის შუქი ზედ დაადგა კატარლას, რომელზედაც გივის მამა იყო. კატარლა ხან სწრაფად მიიწეოდა წინ, ხან სვლას უნელებდა, რომ მტერს მიხანში კარგად ვერ ამოეღო; ყუმბარები და ცეცხლწამკიდი ტყვიები მისდევდნენ კატარლას. ყუმბარამოხვდა ტყვიამრქვევს, მოგლიჯა იგი და მეტყვიამრქვევმც მოჰკლა.

მიჰქროდნენ კატარლები და წყალს აქაფებდნენ.

გამარჯვებული სატორპედო კატარლები მშობლიური ნავსადგურისაკენ მიეშურებოდნენ. მათ ტანკებით დატვირთული ხუთი კაპარქა მოსპეს...

კვლავ ქუხდნენ მტრის ზარბაზნები, მაგრამ, მათი ცეცხლი საშიში აღარ იყო, კატარლები ახლა უკვე შორს იყვნენ.

გივის მამამ თვალი მოჰკრა შუქს, რომელიც მისი კაიუტის სარკმელიდან გამოდიოდა. შუქი ხან სუსტდებოდა, ხან კი ძლიერდებოდა, მამამ საკე თავის თანაშემწეს გადასცა და თავის კაიუტაში ჩახტა.

გივის ხალათი გაეძრო და მტრისაგან ნასროლი ცეცხლწამკიდი ტყვიით გაჩენილ ცეცხლს აქრობდა. კაიუტის კედელს ცეცხლი ვკიდებოდა.

გივის მამამ ცეცხლი ჩააქრო და სიხარულით გაიფიქრა: გონიერი და გამბედავი ბიჭია გივი!

მეცხეა მკაცრი

კაწაწინა ღმესები

ღილა მშვიდობისა

- ჩიტო, ჩიტო, ნაცარავ,
- ვის უგაღობ, ვისა?
- შენ გიგაღობ, პატარავ—
- ღილა მშვიდობისა!
- მზეო, მზეო, ცხრათვალა,
- ვის უცინი, ვისა?
- გაიღვიძე, პატარავ,
- ღილა მშვიდობისა!
- პანანინა ყვავილო,
- რად გაშალე კვირტი?
- შენთვის მინდა, პატარავ,
- აბა დამაკვირდი!
- მეც ახლავე ავღვები,
- შეც დავიბან პირსა,
- ყველას მივესაღმები:
- ღილა მშვიდობისა!

მზია და ია

ნუ შეშინდი, ია!
არ მოგწყვიტავს მზია,
მხოლოდ უნდა გნახოს,
მოგიჯდება ახლოს;
სხვა ბავშვებსაც ეტყვის:
ხელი არვინ გახლოს.

ფარშავანგები

ფერადფერად სამოსით
როგორ ინაზებიან!
ეს ღამაში კაბები
შეუკურა ბებიამ?
აბა, ბებომ კო-არა,
ასე ირეკებიან,

ტრიაღებენ ნელნელა
შემომხედეთ აქეთო,
ფეხები კი უშნო აქეთ,—
სულ არ მინდა დავხედო.

ჩემი წიგნი

აქ ჩიტუნა მხატია,
აქ— მხატია ია,
ძლიერ კარგი წიგნია,
„დედაენა“ ჰქვია.
სურათები ვსინჯოთ
დიხანს, ძლიერ დიხანს;
მე ჭერ ვითხვა არ ვიცი,
დედა წამიკითხავს.
ცოტა რომ გავიზრდები,
მეც ვისწავლი ვითხვას,
მთელი ქვეყნის ამბები
წიგნმა უნდა მითხრას.
ნახატები შალვა ცხადაძისა

ცხენიდან გადმოკვარდნა

მანქანით და მატარებლით
ბუკრი მხარე მოიძვლია,
ორთქლმავალიც, ელმავალიც
ჩემთვის ვეღვა ცნობილია.

კემსეც ვმჯდარვარ, როცა ქარში
უაღესე მდგარა სვირთით ნავი,
თბილისიდან მოსკოვამდის
მიფრინა თვითმფრინავით.

ზღვასე ხშირათ დეღვა არი,
ცაზე ღრუბლის სვირთებია,
კემსეც ეოფნის, ცაში ფრენის
არასოდეს მძინებია.

კარუსელის ცხენზე ვიჯექ,
ახა, როგორ არ მანსოვდეს!
მაგრამ ცოცხალ ანუასე
ჯერ არ ვმჯდარვარ არასოდეს.

ჰო და ერთხელ, ამასწინათ,
სოფლად მოვსვდი, და იმ დღესვე,
ჩემმა ტოლმა ბიჭუნებმა
წამიკვანეს, ცხენზე შემსვეს.

შევჯექ, მაგრამ უხანგს ფეხი
ვურ ვუწვდინე, არ ვარ დიდი,
უცებ შიშმა ამიტანა,
ცხენის ფაფარს ჩავაფრინდი.

ღურჯამ თავი დაქინა
მიშვებული სადავითა,
ერთი მოსწვდა ადგილიდან
და კაძარას გადავიდა.

მომაქროლეს ღურჯა, მაგრამ
საგულეში არ მაქვს გული,
ვზივარ, მაგრამ აღარც ვზივარ
ცხენზე ფეხებგაფარჩული.

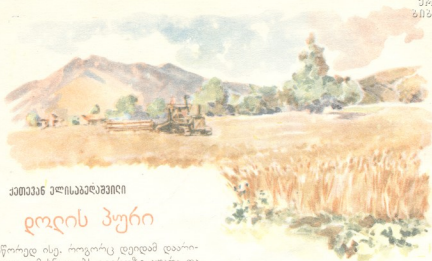
მომდევნ და თან რაღაცას
მომძახიან ბიჭუნები,
მესმის, მაგრამ აღარც მესმის,
ცხენზე შიშით ვიდუნები.

ვხედავ, მაგრამ აღარც ვხედავ,
დამიბნეულდა თვალი, წუთით
ერთი ძვესტი უნაკირსე
და ცხენს მოვწვდი, როგორც ბურთი...

კონს რომ მოველ, გაშიკვირდა,
არ ვუოფილვარ თურმე მკვლარი,
თურმე იღბლად, დაცემისას
შემსვედრია კოინდარი.

არაფერი მიტკეცია,
დამეყვია მხარი ცოტა,
— ცხენიდან რომ გადამოკვარდი,
იმ დღეს ვილამ არ იცოდა!

და იმ დღესვე შერცხვენილმა
დავიქადე: არასოდეს
ცხენოხსობით ჩემს ტოლებში
აღარავინ აღარ მჯობდეს,
თორემ ჩემსე ხომ იტყვიან:
«ტრახანობით შემლილია,
თვითმფრინავსე ვინ აუშვებს—
ცხენზე ჯდომის ეშინია!».

კეთილან პლისაბლაშვილი

ღვდის პური

სწორედ ისე, როგორც დეიღამ დაარი-
გა, გიგლამ ხნულებს გვერდზე აუარა და
ყანების შუაგულში მდგარ მუხისაკენ გაე-
მართა.

ჭრელ სუფრაში გამოკრული თბილი
პურები მხარს უხურებდნენ. გორიჯვრის
მწვერვალთან მისული მზეც შეეტუხა
ჭოხორს უწყავდა, მაგრამ როდი შეტრე-
ბულა. ჩქარი ნაბიჯით გაიარა მოუმკელი
ყანა და მუხის ჩრდილს მიაშურა. მამიდა
მათიკოს ხის ქვეშ უკვე გაეშალა სუფრა
და მოხარშულ კერძს ციცხვს ურევდა.

— აი, პურებიც ამოვიტანე! — უთხრა
ლოყებაწითლებულმა ყმაწვილმა მათი-
კოს.

— ყოჩაღ, რომ არ დაიგვიანე! — წამოდ-
გა მამიდა მათიკო. გიგლას მოტანილი
პურები ამოალაგა და ჯამჭურჭლით გაწ-
ყობილ სუფრის შუაგულში დააწყო. გიგ-
ლა მისწვდა თბილ პურს, მოიტეხა და
მადიანი კბეჩით ყანაში გაიქცა.

მოსამკელი თავთავების სვრელს გუ-
ჯუნით მიჰყვებოდა კომბაინი. პაპა სამთი-
ოთი ხელში მანქანას გვერდ-გვერდ მის-
დევდა და თვალყურს ადევნებდა სამ-
კალს.

— მობრძანდით, სამხარი მზად არისო! —

— დაიძახა ხმამაღლა გიგლამ და პაპასთან
შეიბრინა.

— კარგი მახარობელი ხარ! — გაუღიმა
პაპამ. სამთითი იქვე დახვავებულ ბზეში

ჩააგო და ქემარზე ჩამოკიდებული თავ-
თავების ჯვარედინად შეკრული კონა
გაუწოდა ყმაწვილს.

— ეს რა არის? — იკითხა გიგლამ და კონა
შეათვალიერა.

— დოლის პურია, შვილო, — მიუგო პა-
პამ.

— პური კი არა, თავთავებია. — შესძახა
გიგლამ.

— აი, ეგ პური შენ სოფლურს რომ
ეძახი და ეგრე ძალიან მოგწონს, ამ თავ-
თავებისაა, შვილო. ამას დოლის პური
ჰქვია! — მიუთითა პაპამ ფხაგეჯეჯა, მოკ-
ლე თავთავებთან კონაზე.

— განა ყველა პური ერთნაირი ხორბ-
ლისა არ არის?

— არა, შვილო, ბევრი სხვადასხვა ჯი-
შის ხორბალი არსებობს, მაგრამ ჩვენში
ყველაზე უფრო დოლის პურს ეტანება
ხალხი.

— რათა? — იკითხა ყმაწვილმა.

— დოლის პური ქართული ჯიშის
ხორბალია, მთიან ადგილს კარგად ეგუება
და ურწყავშიც სხვებზე კარგად მოდის.
— მიუგო პაპამ.

მერე დინჯად შემობრუნდა და მთაზე გაფანტული ახოებისაკენ გაიშვირა ხელი: —ჩვენი ქვეყანა მთავარიანია, შვილო. აბა, გახედე, სად არ არის ჩვენში ყანები! გიგლამ თვალეები ხელით დაიხრძოდა და წამოიძახა:

—იქ რატომ დაუთესიათ?!

—დოლის პური მთის ფერდობებზეც კარგად მოდის, აბა ადგილს ვინ მოაცდენს? გარდა ამისა, უწინ მტერი რომ გვაწოკებდა, ხალხი ხან მთაში იხიზნებოდა, ხან ბარში ჩადიოდა. პური კი ყოველთვის იყო საჭირო. ხალხს ისეთი ჯიშის პურე უნდა გამოეყვანა, რომელიც მთაშიც მოვიდოდა და ბარშიც. ყველა ადგილი ხომ ერთნაირი მზის გული და მამლარი არ არის!

—როგორ თუ მამლარი?—იკითხა გიგლამ.

—ზოგი მიწა შშივრია, სასუქს ითხოვს; ახლა შვილო ნიდავს შინჯავენ, როგორი სასუქიც აკლია იმას ვაწვდით, ზოგჯერ კირსაც კი ითხოვს მიწა. უწინ მარტო ნაზამთრალ წივას ვაყრიდით.

ჰო, იმას ვამბობდი, დოლის პური სხვადასხვანაირია, შვილო. აგერ იმისთანა მაღალ ადგილებში წითელ დოლსა თესენ,—გრილსა და მწირ ადგილს ადვილად ეგუება.

—სულ წითელია?—შეაგება ყმაწვილმა.

—ყაყანოსავით წითელი კი არ არის, მარცვალს მხოლოდ მოწითალო ფერი დაჰკრავს. იმას უფრო შემოდგომით თესენ. როცა ფოვლს დასდებს, ფესვები ღონივრად გაიზრდებიან მიწაში და ადრე გაზაფხულზე, გულს უხარია, ისე *დაღანებს წითელი დოლის საადრო პურის ყანა.

—აი, აქეთ კი,—ხალისიანად შემობრუნდა გიგლას გულისყურით ყმაყოფი-

ლი პაპა და გადაკომულ ვაკეებისაკენ ხელით ანიშნა,—თეთრი დოლი მოჰყავთ: მხურვალე ადგილს კარგად იტანს; ნაფუტერებში ხომ სულ კარგია და კარგი. აბა, ნახე, შვილო!—თქვა პაპამ, გიგლას თავთავების კონას ერთი თაველი ამოაძრო, ხელის გულზე გამოიფშენა და ხორბლის მარცვლები ყმაწვილს მუტაში ჩაუყარა.

—აი ეს, თეთრი დოლია. დაუკვირდი, რა სახე მარცვლებია! ამისი ფქვილი ხევიანია, პური—ყუათიანი და ბზეც აბრეშუმითი რბილი.

მოხუცი სიყვარულით დასცქეროდა ყმაწვილს, რომელიც ხელის გულზე დაგროვილ პურის მარცვლებს ცნობისმოყვარეობით დასწერებოდა.

სურათზე პაპას გვერდში დამჯდარი გიგლა ხან დოლის პურის ოქროსფერ მარცვლებს დაჰხედავდა, ხან ფხაგეჯეჯა, მოკლე თავთავიან კონას, რომლის სურნელოვან გემოიერ პურს სოფელურს ეძახდა.

სამხრის შემდეგ გიგლა და მათიყო ყანის პირას პაპას ფარაჯაზე ისდნენ, თვალს ადევნებდნენ, როგორ ჩამოდნენ კომბანთან კოლექტივის მანქანები და ურმები. კოლმეურნეები ხორბლით სავსე ტომრებს ეზიდებოდნენ, ზოგი საძნე ურმებზე იდგა და გიგლას საყვარელ დოლის პურით სავსე ტომრებს ტვირთავდა.

შებინდა.

ყმაწვილს პაპის ნაჩუქარი კონა მუხლებზე ელო, ხარებს ვაჟაკურად მიერეკებოდა და ყმაყოფილი გაჰყურებდა პატარა სოფელს, რომლის ხეხილიან ეზობაზნებში, დოლის პურის ღეროებივით ყვითელი ელნათურები კაშკაშებდნენ.

ნახატი გ. რიონიშვილმა

ნინო ბუბარაშვილი

ნახატი გ. ფოცხიშვილმა

სახუქრები

მამამ ბავშვებს სათამაშოები მოუტანა. დააწყო მაგიდაზე, დაუძახა გივის, შოთას, ნათელას, და უთხრა:

— აბა, ვისაც რა მოგწონთ, ის აიღეთ!

მაგიდაზე ეწყო მრავალგვარი სათამაშო: ავტომანქანები, ბურთი, დედოფალი, პატარა მაგიდა, სკამები და წითელტარიანი თოხი.

ბავშვები დააქვრდნენ სათამაშოებს, იფიქრეს, რომელი უფრო სჯობდა, და სამივემ წააგდო ხელი თავის მოწონებულ ნივთს.

გივიმ მანქანა და ბურთი აიღო; ნათელამ—დედოფალი, პატარა მაგიდა და სკამები; პატარა შოთამ კი—წითელტარიანი თოხი.

მამა შეეკითხა შოთას:

— შეილო, მაგის მეტი არაფერი მოგეწონა?

— ეს ყველას სჯობია, მამა! გაზაფხულზე, დედა ბაღში რომ დაიწყებს მუშაობას, ამ თოხით მივეხმარები!—უპასუხა შოთამ და თოხი ვაჟაკივით გაიღო მხარზე.

ქეთევან ბავაშვილი

მანანა და წიწილები

—ჯუ, ჯუ, ჯუ, წიწილებო რატომ არ მეკარებიო? მინდა გულში ჩაგიკრათ, დაგიკოცნოთ თვალები, თქვენ კი რად გამირბიხართ დედის ფრთებს ეფარებით.

თქვენთვის ბლომად საკენკი ახლაც მომიტანია, ფისუნის არ ვაძლევ, თუმცა შია ძალიან, ჩემთან, ჩემთან, ჯუ, ჯუ, ჯუ. მოვედი რა ხანია!—

... და ბრაზდება მანანა გული მოსდის ძალიან... პატარა წიწილები ბიძის ნახუქარია, ხისგან გამოთლილები წყნარად, ჩუმად არიან.

თავის ჩხიძე

ცისიას დედოფალა

—უი ქა, მზე ამოსულა, დედა და მამა სამუშაოდ წასულან, ჩვენ კი გვიჩინავს.— შესძახა ცისიამ, დედოფალა წამოაყენა და ლოგინზე დაისვა.

—შენი ტოლი გოგოები მშობლებს შველიან, შენ კი საკუთარი თავისთვისაც ვერ მიგიზნედავს,—დატუქსა ცისიამ დედოფალა და მის მორთვას შეუდგა. გულზე მძივი დაჰკიდა და თმა დაეარცხნა, თან ჩასტურჩულა:

—არ იტირო, თორემ ფისოს დაეუძახებ.

მაგრამ ფისოს დაძახება არ სჭირდებოდა, ის ლოგინის ქვეშ მიმაღულიყო, დედოფალას უთვალთვალეებდა და თან ფიქრობდა:—ეჰ, ნეტავი მძივზე თათი გამაყვრევიანო.

ეს დროც დაუდგა: ცისია პირის დასაბანად რომ გავიდა, ფისომ დედოფალას მძივს თათი გაჰკრა, მერე მეორე თათიც მიიშველა, ბოლოს ბრჭყალებით გაემა მძივში და დედოფალასთან ერთად იატაკზე ბრაგვანი მოადინა.

ხმაურზე შემოვარდნილმა ცისიამ ფისო გარეთ გააგდო, ამ დროს ბებოც შემოვიდა სამზარეულოდან და ცისიას ერბო-კვერცხი მიართვა.

ცისიამ დედოფალას სათამაშო მაგიდაზე ერთიციქნა თევში დაუდგა და როდესაც ბებომ პირი იბრუნა, ერბო-კვერცხი გადაუღო. თან ჩასტურჩულა:

—ქამე, ქამე, თორემ ფისოს დაეუძახებ!

მაგრამ ფისოს დაძახება არ სჭიროდა; ციე ბუხარში მიმაღულიყო და იმაზე ფიქრობდა, თუ როგორ შეესანსლა ერბო-კვერცხი. ბოლოს დრო იხელთა, ისკუპა, მოსტაცა დედოფალას ერბო-კვერცხი და მოჰკურცხლა.

• კვლე დავარდა იატაკზე ფისოს მიერ წაქცეული დედოფალა და კინალამ ცხვირპირი დაიმტვრია. ძლივს დაამშვიდა ცისიამ დედოფალა, და ბოლოს ნაყ-

ვეთზე წასასვლელად მოეშხადა, ჩაალაგა კალათაში: პაწია ქოთნით „ლობიო“ პაწია დოქით „ლინო“, ერთი შამფური „მწვადი“ და ერთი კეცი „ქაღი“. მზარზე სათამაშო თოხი გაიღო და გასწია, მაგრამ უცებ სახლში შებრუნდა და დედოფალაც თან წაიყვანა.

არც ისე შორი გზა იყო ცისიას ნაკვეთამდე. იქვე სახლის გვერდით გაივლიდით ორ ნაბიჯს მარცხნივ, ორ ნაბიჯს—მარჯვნივ, და ნახევლით წყნელით შემოკავებულ და დაბარულ პაწია კვლებს. ეს იყო ცისიას ნაკვეთი. იქ მიიყვანა მან თავისი დედოფალა. კაკლის ჩრიღლში დასვა და მარგვლას შეუდგა. სწორედ იმ კაკლის შტოზე მოისურვა დასვენება ფრენით დალილმა გუგულმა. შენიშნა უსაქმოდ დაბრძანებული დედოფალა და თავში ნისკარტი ჩაჰკრა:

—თესე, კაფე, თესე, კაფეო!

დედოფალა ბალახებზე გაიშხლართა და თვალეზი დახუჭა.

მიხვდა ცისია, რომ ეს დღე უხეირო დღე იყო დედოფალასათვის და სახლისაკენ გააქანა.

აივნის მოაჯირზე დასკუბებულმა ფისომ კი უღევანებში ჩაიკინა და დედოფალას მიანახვლა:

უქნარა და ზარმაცები ჩიტებსაც არ ჰყვარებიანო.

ნახატი ვ. გორგაძისა

ნახატები ა. კანდელაკისა

რატომ?

რატომ აქვს კურდღელს გაპოზილი ტუჩი

ესტონური ზღაპარი

ერთხელ კურდღლებმა მალალი ფიჭვის ქვეშ ბჭობა გაძარტეს. ჩიფჩიფებდნენ კურდღლები. თითოეული მათგანი თავის უბედობას უჩიოდა. ყველაზე უფროსმა კურდღელმა თქვა:

— ძვირფასო ძმებო, კურდღლებს ამ ქვეყანაზე ცუდათა გვაქვს საქმე: ბუჩქებში მხეცი გაიფაჩუნებს—კურდღელს ეშინია, ხიდან ფოთოლი ჩამოვარდება—კურდღელს გული საგულეს აღარ აქვს. ვინც დაინახავს ჩვენს რომელიმე ძმას, მაშინვე წამოიძახებს: — „კურდღელი, კურდღელი, დაიქით!“ ჩვენ ყველასი გვეშინია, ჩვენ კი კოლოსაც ვერ ვაშინებთ. ისა სჯობს, წაეიდეთ, დარღისაგან ზღვაში დავიღრჩოთ თავი, სულ ერთია, ადრე თუ გვიან უნდა მოვკვდეთ.

კურდღლებმა უფროსს დაუჯერეს და თავის დასაღრჩობად ზღვისკენ გაიქცნენ.

ზღვის პირას, მინდორზე დიდი ცხვრის ფარა სძოვდა. ერთმა ცხვარ-

მა ამდენი კურდღელი რომ დაინახა, შეეშინდა, დაიბლავლა და გაიქცა. მთელი ფარა უკან დაედევნა. ცხვრები თავგზააბნეულები გარბიან და თვითონ არ იციან, სად გარბიან; კულები უთრთით, ჩლიქებს მიაბაკუნებენ.

ცხვრებს ძაღლები მისდევენ და უყეფენ.

მწყემსები ყვირიან და კომბლებს ატრიალებენ.

ერთი ხმაური და ალიაქოთია.

კურდღლებს გაეცინათ. უკანა ფეხებზე ჩამოსხდნენ, დონიჯი შემოიყარეს და ახარხარდნენ. იმდენი იცინეს, რომ ტუჩი გაუსკდათ.

— არა, არც ისე ცუდად გვქონია კურდღლებს საქმე. ჩვენც ძლიერები ვყოფილვართ, როცა ერთად ვართ!

კურდღლებმა თავი აღარ დაიღრჩვეს, მაგრამ ამის შემდეგ ყველა კურდღელს ზედა ტუჩი შუაზე გაპოზილი დარჩა.

რატომ იბანს ფისო პირს ჭამის შემდეგ

ლიტერატური ზღაპარი

ერთხელ ერთი ბელურა შეფრინდა გლეხის ეზოში და მარცვლების კენკვა დაიწყო.

დახტოდა ბელურა, მარცვლებს სათითაოდ კრეფდა, ფისო კი კუთხიდან უთვალთვალვებდა. უყურა ფისომ, უყურა და... ისკუპა, ბელურას დაახტა, ფრთაში ბრჭყალები ჩავლო და უთხრა:

— ახლა კარგად ვისაუზმებ!

— რასა ბრძანებთ, როგორ გეკადრებათ, ბატონო ფისო, — დაიწრობინა ბელურამ. ნუთუ მართლა აპირებთ ჩემს შეკვმას?

— მაშ რა, შენი ცქერით დაეტყებე? — ჩაიციხა ფისომ და დააპირა ბელურასათვის კისერი მოეგრიხა.

— გრცხვენოდეთ, ბატონო ფისო! ისევ დაიწრობინა ბელურამ. — თქვენ ხომ ხელპირის დაბანა დაგავიწყდათ! ნუთუ ეს არ იცით, რომ ყველა თავისი პატივისმცემელი ბატონი ჯერ ხელპირს იბანს და შემდეგ საუზმობს.

— ესეც მართალია! — თქვა ფისომ და თათი ასწია, რათა ცხვირ-პირი კარგად მოეწმინდა.

ბელურამ უმაღლვე განზე ისკუპა, ფრთა ფრთას შემოჰკრა და გაფრინდა.

ფისო ძალიან გაჯავრდა:

— არა, არა, აწი აღარ მოვტყუებლები. დაე, ადამიანები ისე მოიქცნენ, როგორც ეს მათ სჩვევიათ, მე კი ჯერ ვისაუზმებ და ხელპირს შემდეგ დაუბან.

ამის შემდეგ ყველა ფისო ჭამის შემდეგ იბანს პირს.

რატომ აქვს მტრედს ცუდი ბუდე

ლაბვიური ზღაპარი

ყველა ფრინველს წესიერი ბუდე აქვს. მტრედს კი ბუდე ისე აგებული, რომ კვერცხიც კი ცვივა იქიდან: ცხრილს უფრო წააგავს იგი, ვიდრე ბუდეს.

აი, დამიგდეთ ყური და მეჭიამბობთ, თუ რატომ არის ეს ასე.

წინათ მტრედი ბუდეს სრულიად არ აგებდა. დადგებოდა გაზაფხული, დაჯდებოდა მტრედი მიწაზე და კვერცხებსაც იქვე დებდა.

ერთხელ მელა შეუმჩინებლად მიეპარა მტრედს და ყველა კვერცხი შეუქამა.

დაღონდა მტრედი. შეფრინდა ბუჩქზე და მწუხარედ აღულუნდა:

— ექვსი ცალი კვერცხი მქონდა, ყველა მელამ მოიპარა!

ბევრი იღარდა მტრედმა და ბოლოს გადაწყვიტა ბუდე აეგო. მაგროვა წყნელი, მაგრამ ბუდე როგორ დაეწნა, არ იცოდა. მოუხმო ტყიდან ფრინველებს და სთხოვა, მისთვის ბუდის აგება ესწავლებინათ.

შეიკრიბნენ ფრინველები და დაიწყეს მტრედის ბუდის აგება. ჯერ მხოლოდ წყნელი წყნელზე ჰქონდათ გადაწული, რომ მტრედმა დაიყვია:

— ვიცი, ვიცი, არ მჭირდება თქვენი დახმარება!

თუ კი თვით მტრედმა იცოდა ბუდის კეთება, რაღა საჭირო იყო სხვებს ეწრომათ და დახმარებოდნენ?

მიანებეს ფრინველებმა მუშაობას თავი და გაფრინდნენ.

დატრიალდა მტრედი, ატრიალა წყნელები, მაგრამ ვერ დაიწნა ბუდე.

როგორ მოიქცეს?

ისევ მოიხმო ფრინველები. კვლავ მოფრინდნენ ისინი და შეუდგნენ მუშაობას. ნახევრად ჰქონდათ ბუდე გაკეთებული, რომ მტრედი ისევ აყვირდა:

— ვიცი, ვიცი, მე თვითონ შემიძლია!

— მაშ, კარგი, თუ კი ბუდის გაკეთება შენ შეგიძლია—გაკეთე!—უთხარეს ფრინველებმა

გაფრინდნენ ფრინველები. მტრედი საქმეს შეუდგა, მაგრამ ვერაფერი გააწყო.

მესამედ მოუხმო მტრედმა ფრინველებს. ისინი აღარ მოფრინდნენ, მათ არ ისურვეს „სწავლულისათვის“ ესწავლებინათ.

ამიტომ ცხოვრობს მას შემდეგ მტრედი დაუშთავრებელ ბინაში, რომელიც ცხრილს უფრო წააგავს ვიდრე წესიერ ბუდეს.

თამარ საპარაჯილი

ნახატი ი. სუხიშვილისა

ბოსტანში

დეიდა ნინომ გივის და ნუნუს დიდინის სურვილი შეუსრულა და ქალაქგარეთ, ბოსტანში წაიყვანა.

— მე აქ საქმე მაქვს, თქვენ კი ბოსტანი დაათვალიერეთ, ბილიკებზე იარეთ, მცენარეები ფეხით არ დაქელოთ! — დაარიგა დეიდამ ნუნუ და გივი, თვითონ კი თეთრი ხალათი ჩაიცვა და ხის ქვეშ მაგიდაზე წერას შეუდგა.

— კიტრი მიირთვით! — შესთავაზა მებალემ პატარა სტუმრებს ახლად დაკრეფილი კიტრები.

ბავშვებმა მებალეს მადლობა გადაუხადეს და ბოსტნის დათვალიერება განაგრძეს. ისინი თუმცა ბილიკზე დადიოდნენ, მაგრამ შეუმჩნეველად საზამთროებში მოხვდნენ. ყოველ ნაბიჯზე საზამთროები ეყარა. უცებ, ნუნუმ ბარდს ფეხი წამოჭრა და დაეცა. დაეცემის დროს ერთი საზამთრო ბარდს მოწყდა და გაგორდა.

— ეს საზამთრო მებალეს მივუტანოთ! — თქვა ნუნუმ და ნატყენ მუხლს სული შეუბერა.

— ნახე, რამდენი ნესკებია! — გაიკვირვა გივიმ.

— ეს რა ამბავია? ნესვი გოგრაზე როგორ გაჩნდა? — წამოიძახა ნუნუმ.

ბავშვები გაოცდნენ: ერთ ბარდს ნესვიც ესხა და გოგრაც, ნამდვილი გოგრა, სწორედ ისეთი, ბუბია რომ სოფლადან გამოგზავნის ზოლზე. ნესვიც ნამდვილია! ნუნუს და გივის უფრო მეტად გაუკვირდათ, როდესაც დაინახეს, რომ ასეთი უცნაური ბარდი ერთი კი არა, მრავალი იყო.

— დეიდა ნინოს ალბად არ შეუშინეია,

მოვიყვანოთ, როგორ გაუკვირდება!

— დეიდა ნინო, წამოდი ჩქარა, იქ გოგრებს ნესვები მოუსხამს. — უთხრეს სირბილისაგან აწითლებულმა ბავშვებმა და დეიდა უცნაური მცენარისაკენ წაიყვანეს.

— შეხედე, დეიდა, აი ნესვი, აი გოგრაც! დეიდა ნინოს სულაც არ გააკვირვებია ეს ამბავი და პატარებს შეეკითხა:

— ბავშვებო, თქვენ ხომ ვაგვიგიათ ნამყენი?

— ვიცი: ვაშლის, ატმის...

— კიდევ, თუთისა და მსხლის.

— ჰო, და ესეც გოგრისა და ნესვის ნამყენია. გოგრაზე დამყენი ნესვი უფრო ტკბილია და დიდი, ადრეც შემოდის ვიდრე ჩვეულებრივი. აი, გეშოსაც ახლაც ვაგასინჯებთ.

დეიდა ნინომ შეარჩია მწიფე ნესვი და მოწყვიტა. იოტახნის შემდეგ ხის ქვეშ მაგიდაზე, ბავშვები ტკბილსა და გემრიელ ნესვს შეექცეოდნენ. დეიდა ნინომ ნესვის თესლი ქალღალღში შეახვია:

— მომავალ წელს ამ თესლს დაეთესაეთ და უფრო ტკბილ ნაყოფს მივიღებთ.

— სულ პირველად ვინ დაამყრა გოგრაზე ნესვი? — იკითხა გივიმ.

— ნესვის მყნობაზე დიდი მეცნიერი ივანე მირქუინი მუშაობდა. შემდეგ მისი მოწაფეები. ამ ხერხით ბევრი ახალი ჯიშია მიღებული, რომელიც ისეთ ადგილებში მოდის, სადაც წინათ ნესვი არ ხარობდა.

ბოსტნიდან ბავშვები ძლიერი შთაბეჭდილებით დაბრუნდნენ. საზამთრო კი, რომელიც ნესვებში დარჩათ, მხოლოდ მაშინ გაახსენდათ, როდესაც დეიდა ნინომ ნუნუს ნატყენი მუხლი შეამჩნია.

ნახატები ვ. მანჯავიძისა

ლოხი გამოცანა

სისწრაფეში მას ვერ სჯობნის
ვერც არწივი და ვერც სვავი,
ჰაერში ფრენს, ფრთხილად ჯდება,
რა იქნება?.....

მოსავლის დროს მინდვრად დადის,
თავთავეების დასდგა ზვინი,
სკრის და მოჭრილს თავზე იწყობს,
რა იქნება?.....

მდინარის პირს ააშენეს,
გაუხარა სოფელს გული,
დღე სძინავს და ღამით ფხიზლობს,
რა იქნება?.....

განიერი გვერდები აქვს,
და სიგრძე კი უფრო დიდი;
მდინარეებს თავს დასცქერის
რა იქნება? მიხვდით....

შედგენილი ზ. შაყაშვილის მიერ

ამოცანა

ნუკამ ყველა დელოფადა,
ღურჭთვადება თუ შავთვადა,
ჭრედი ბურთიც, ციცუნიაც
სულ ერთმანეთს მიათვალა.

ფისო ღამაზ ბურთს მიუტდა,
თათი ჰკრა, წინ გაიგორა,
დელოფდებთან საუბარში
თინამ ვერა გაიგორა,

ღა იმდენი გამოვიდა
დელოფდები, ფისო, ბურთი,
მას რამდენი თითიც ჰქონდა:
თითო ხედზე, ზუსტად—ხუთი.

მოიხედა, აღარ იყო
არც ბურთი და აღარც ციცა!....
დელოფდები რამდენი ჰყავს
ნუკას; აბა გამოიციან?

დ. ძეგაშიძე

ყდაზე — ნახატი რ. ხტურუასი

ბასწინმდებელი რედაქტორი რვეაზ მარგიაშვილი
საბარედაქციო კომლენტი: გრ. აბაშიძე, ეკ. ბურჯანაძე, ი. გრიშაშვილი, შ. ცხადაძე, თ. თუმანიშვილი,
შავე. მრეველიშვილი, ა. სიხარულიძე, ნ. უნაქოშვილი.

Д И Л А—ежемесячный детский журнал ЦК ЛКСМ ГРУЗИИ № 7 июль 1950 г. Тбилиси. Ленина 14.

გამომცემლობა „კომუნისტი“. რედაქციის მისამართი: თბილისი, ლენინის ქ. № 14, III სართ.

გამოცემლობის შევ. № 65 სტამბის შევ. 1666/ 806 ტირაჟი 7000 ფე 04812 ფაქსი 5 მან.

ტექსტი აწვებოლია ლ. პ. ზერიას სახელობის პოლიგრაფკომბინატ „კომუნისტის“ სტამბაში. ფორნალი დაბეჭდილია იესეტის სისტემის მანქანაზე, „ზარია ვოსტოკას“ სტამბაში. თბილისი, რუსთაველის პროსპ. № 42